

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžfk/17/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015200917
Dátum vydania rozhodnutia: 27.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015200917.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): ATEA Slovakia, s. r. o., Štefánikova 1806/44, Mojmírovce, IČO: 36 551 490, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Martin Bednárík, s. r. o., Námestie L. Štúra 2, Bratislava, IČO: 36 861 049, proti žalovanému: Úrad pre verejné obstarávanie, Dunajská 68, P. O. Box 58, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti Protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní č. 11000-7000/2014-OK/5 zo dňa 12.02.2015 a Zápisnice o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní č. 11000-7000/2014-OK/10 zo dňa 08.04.2015, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/137/2015-126 zo dňa 22.09.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalobcu) proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/137/2015-126 zo dňa 22.09.2016 z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave odmietol žalobu sťažovateľa podanú na Krajskom súde v Bratislave 05.06.2015, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti a následne aj zrušenia Protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní č. 11000-7000/2014-OK/5 zo dňa 12.02.2015, ako aj Zápisnice o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní (ďalej aj ZVO) č. 11000-7000/2014-OK/10 zo dňa 08.04.2015. Žalovaný uskutočnil v čase od 01.12.2014 do 12.02.2015 u žalobcu kontrolu dodržiavania ZVO v súvislosti s použitým postupom zadávania podprahovej zákazky na poskytnutie služby po uzatvorení Zmluvy na predmet zákazky „Rozvoj ľudských zdrojov spoločnosti ATEA Slovakia, s. r. o. - vzdelávanie“.

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že je nesporné, v správe absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť poskytnuté finančné prostriedky. Skutočnosť, že došlo k finančnému vyčísleniu nezrovnalosti a jeho popisu samo osebe ešte nezakladá povinnosť žalobcu vrátiť finančné prostriedky. Správou nebol žalobca zaviazaný na vrátenie finančných prostriedkov. Ide len o písomnosť s informatívnym charakterom. Z obsahu administratívneho spisu je okrem iného nesporné, že ku dňu

podania žaloby nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia, resp. správneho rozhodnutia, ktorým by bol žalobca zviazaný vrátiť finančné prostriedky. Predmetnou správou boli žalobcovi oznámené zistené nezrovnalosti v priebehu kontroly, tak ako to ustanovuje zákon č. 528/2008 Z. z. a preto ju možno považovať za podkladové rozhodnutie, majúce predbežnú povahu vzhľadom na zákonný postup vyplývajúci z § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. Ohľadom preskúmania žiadosti je nesporné, že touto písomnosťou žalovaný využil zákonnú možnosť vyplývajúcu z ust. § 27a ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z., a keďže zistil porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania vyzval žalobcu ako prijímateľa na vrátenie časti poskytnutého príspevku na predmet zákazky. Nejedná sa o žiadne rozhodnutie vydané v rámci výkonu pôsobnosti žalovaného ako správneho orgánu a oblasti verejnej správy, ktoré by bolo možné podrobiť súdnemu prieskumu. Krajský súd ďalej uviedol, že právo žalobcu na poskytnutie prostriedkov z fondov Európskej únie, ktorého ochrana sa žalobca touto žalobou domáha nepatrí medzi základné ľudské práva a slobody, ktorých výpočet je obsiahnutý v druhej hlave Ústavy SR a Dohovore o ochrane základných práv a ľudských slobôd a preto prejednávanej veci nie je možné posudzovať podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR. Taktiež súd musí poukázať na ust. § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z., v zmysle ktorého sú rozhodnutia vydané správnymi orgánmi v správnom konaní podľa druhej časti zákona č. 528/2008 Z. z. vylúčené zo súdneho prieskumu (§ 7 písm. h/ SSP). Keďže krajský súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci nedošlo k uloženiu konkrétnej povinnosti alebo sankcie Protokolom o výsledku kontroly dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní a ani Zápisnicou o prerokovaní protokolu, je žaloba proti Protokolu o výsledku kontroly dodržiavania ZVO a Zápisnici o jeho prerokovaní neprípustná. Preto súd postupoval podľa § 98 ods. 1 písm. g) S. s. p. a žalobu odmietol z dôvodu, že žaloba smerovala proti správnomu aktu, ktorý nie je rozhodnutím podľa § 7 písm. e) S. s. p. a zároveň tento nie je spôsobilý zasiahnuť do práv a povinností žalobcu.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ v zastúpení advokátom včas kasačnú sťažnosť. Namietal, že problematike rozhodnutí podliehajúcich prieskumu v rámci správneho súdnictva sa venoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky („ÚS SR“), ktorý v náleze ÚS SR sp. zn. III. ÚS 91/2016 zo dňa 17. 5. 2016 konštatoval, že súdnemu prieskumu v rámci správneho súdnictva v zásade podliehajú všetky rozhodnutia orgánov verejnej správy (s výnimkou zákonom výslovne vylúčených), pričom nie je určujúce označenie normatívneho aktu.

Za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje aj situácia, keď konajúci súd v odôvodnení rozhodnutia poukáže na doterajšiu judikatúru, ale žiadnym spôsobom nezodôvodní jej správnosť a vôbec sa nevyjadrí, prečo je argumentácia dovolateľa nesprávna. Uznesenie je arbitrárne, pretože nie je dostatočne odôvodnené. Krajský súd Bratislava v uznesení len stroho konštatuje neprípustnosť žaloby. Chýba akákoľvek argumentácia podporujúca výsledné rozhodnutie. Tvrdenie, že napadané rozhodnutia nie sú spôsobilé privodiť ujmu na právach sťažovateľa neobstoja, o čom svedčí udelená korekcia, ktorú bol sťažovateľ povinný uhradiť. Krajský súd sa zároveň odklonil od ustálenej súdnej praxe, v zmysle ktorej súdnemu prieskumu v systéme správneho súdnictva podliehajú v podstate všetky rozhodnutia správnych orgánov, s výnimkou zákonom výslovne vylúčených. Okrem toho bola už v praxi riešená aj otázka preskúmateľnosti protokolu a zápisnice o jeho prerokovaní (z hľadiska ich povahy ako rozhodnutia správneho orgánu), pričom konajúce súdy sa priklonili k záveru o ich preskúmateľnosti. Uznesenie neobsahuje žiadne odôvodnenie odklonu od rozhodnutí v obdobných veciach, preto nie je splnená povinnosť súdu dostatočne a presvedčivo zdôvodniť odklon od existujúcej judikatúry. Podľa názoru sťažovateľa boli pre konanie a rozhodnutie vo veci splnené všetky podmienky. Ak by KS Bratislava vec správne právne posúdil, neodmietol by žalobu bez meritórneho preskúmania veci, ale vo veci by konal a rozhodol.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 22.12.2016ku kasačnej sťažnosti uviedol, že súdna prax v minulosti pripustila i súdne preskúmanie protokolu žalovaného o kontrole dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní (rozsudok NS SR vo veci sp. zn. 5Sžf/26/2012, avšak za situácie, keď verejný obstarávateľ (kontrolovaný) nemal k dispozícii žiaden iný prostriedok ochrany svojich práv v rámci správneho súdnictva, pretože poskytovateľ finančného príspevku na základe protokolu bez ďalšieho odmietol akceptovať výsledky verejného obstarávania a bez akéhokoľvek rozhodnutia podľa vtedy platného zákona o eurofondoch odstúpil od zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, ďalej len „SSP“) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP.

Kasačný súd konštatuje, že k právnej otázke, ktorá je predmetom konania prijalo správne kolégium Najvyššieho súdu SR na podklade uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo dňa 14.02.2017, na zasadnutí dňa 28.06.2018 právnu vetu judikovaného rozhodnutia č. 11:

„Ak správny orgán vydal napadnutý úradný list vo forme výzvy na vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých podľa zákona č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, nemohol správny orgán zároveň uplatniť svoju rozhodovaciu právomoc, nakoľko tu absentuje donucovacia zložka výkonu verejnej moci. Ide totiž len o výzvu na dobrovoľné plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (iba tvrdených) skutočností.

Kasačný súd sa stotožňuje s krajským súdom, že správa o nezrovnalosti je iba podkladom pre ďalšie administratívne konanie, ktoré v čase vyhotovenia správy a zaslania výzvy nie je ešte začaté. Tieto akty preto samy o sebe nepredstavujú ujmu na právach, ktorú je nevyhnutné správne súdu osvedčiť ako procesnú podmienku prípustnosti súdneho prieskumu zákonnosti. Ako konfliktnou sa javí iba skutočnosť o potencionálnom vyrubení jeden a pol násobku sumy uvedenej vo výzve podľa § 27a ods. 5 zák. č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení účinnom v roku 2016, v prípade jej dobrovoľného nevrátenia.

Podľa § 27a ods. 5 zák. č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení účinnom v roku 2016 ak prijímateľ nevráti poskytnutý príspevok alebo jeho časť na základe výzvy podľa odseku 4 <., riadiaci orgán rozhodne o vrátení jeden a pol násobku sumy uvedenej vo výzve podľa odseku 4 <., najviac však 100% poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky.

Toto ustanovenie „odrádza“ prijímateľov príspevku od namietania zistených nezrovnalostí. Naznačuje potenciálny rozpor s právom na súdnu a inú právnu ochranu, pretože priamo zvyšuje sankciu len v dôsledku namietania správy o nezrovnalosti. Kasačný súd konštatuje, že uvedené otázky možno preskúmať až na základe rozhodnutia, prípadne podať návrh Ústavnému súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov by bolo možné až v štádiu konania, kedy toto ustanovenie by bolo voči sťažovateľovi realizované.

O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a § 175 ods. 1 a 2 SSP tak, že sťažovateľovi nepriznal nárok na náhradu trov kasačného konania, keďže v konaní nebol úspešný. Žalovaným 1/ a 2/ trovy konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.